

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 206-59-47, 206-59-48, факс 425-90-26
E-mail: infomf@minfin.gov.ua Код ЄДРПОУ 00013480

11.10.2017 № 12040-02-3/27606
На № _____ від _____

Кабінет Міністрів України

Рахункова палата України

Міністерство фінансів України на виконання доручення Прем'єр-міністра України В.Гройсмана від 12.09.2017 №34095/1/1-17 розглянуло рекомендації Рахункової палати, надані Рішенням «Про результати аналізу звітності щодо державного та гарантованого державою боргу» від 08.08.2017 року №16-3 та доповідає.

Щодо забезпечення контролю за дотриманням Мінфіном чинного законодавства та доручень Кабміну в частині своєчасного розроблення, прийняття та затвердження нормативних актів з питань управління державним та гарантованим державою боргом, а також щодо забезпечення на щорічній основі виконання положень постанови Кабміну від 01.08.2012 №815 у частині затвердження та виконання відповідної програми згідно з вимогами.

Міністерство фінансів України в цілому згодне з висновками Рахункової палати України щодо необхідності дотримання чинного законодавства.

Однак, з точки зору Мінфіну, підходи до даної перевірки є занадто консервативними і технічними та не враховують обставин, в яких знаходилась наша держава, і викликів, на які необхідно було реагувати під час гібридної війни з РФ, починаючи з 2014 року.

Підготовку Програми управління державним боргом на 2015 рік було зупинено з метою забезпечення сталого переговорного процесу з реструктуризації боргових зобов'язань держави. Про що було повідомлено Рахункову палату під час проведення попереднього аудиту в 2016 році.

З цією метою, не подавалася на затвердження і розроблена Мінфіном Середньострокова стратегія управління державним боргом.

Слід наголосити, що Основні напрями бюджетної політики на 2018—2020 роки вже містять достатній спектр інформації щодо державного та гарантованого державою боргу, включаючи граничні показники боргу.

Цей документ визначає основним завданням бюджетної політики стабілізацію публічних фінансів шляхом поступового зменшення дефіциту

268113 *

№1314/05 від 17.10.2017

державного бюджету та зниження державного боргу відносно валового внутрішнього продукту в умовах ризиків, викликаних різким зростанням виплат за зовнішнім боргом у найближчі роки та залежністю державного боргу від коливань валютного курсу. Він закладає засади та принципи для формування бюджетів зростання і спільної роботи всіх гілок влади над побудовою сильною, справедливою і заможною Україною для всіх її громадян.

Програма управління державним боргом на 2016 рік була затверджена наказом Мінфіну №27 від 29.01.2016, Програма управління державним боргом на 2017 рік була затверджена наказом Мінфіну №19 від 31.01.2017 відповідно до вимог постанови Кабміну від 01.08.2012 №815. Таким чином, рекомендація Рахункової палати вже була виконана до її надання, тому розроблення плану заходів з її виконання вважаємо недоцільним.

Щодо ініціювання перед Верховною Радою України внесення змін до «Прикінцевих та перехідних положень» Бюджетного кодексу України щодо скасування частини 23-1 про незастосування частини другої статті 18 Бюджетного кодексу у визначених цією частиною умовах.

Врахування рекомендації Рахункової палати вважаємо на сьогоднішній день абсолютно нереалістичним з ряду причин, що не підлягають впливу Міністерства фінансів як органу, відповідального за проведення політики управління державним боргом. Зниження рівня державного боргу відносно ВВП можливе лише у випадку стабільного економічного зростання, використання неборгових джерел фінансування державного бюджету, відмови від практики надання державних гарантій, а також використання державних запозичень не лише з метою фінансування державного бюджету (капіталізація банків та кредитування ФГВФО тощо), а також стабільного довгострокового затвердження бюджету з профіцитом, та за умов відповідних темпів росту ВВП, а також за відсутності негативного впливу знецінення національної валюти.

Наразі без цього положення і за умови створення реального плану заходів з приведення загального обсягу державного боргу та гарантованого державою боргу до встановлених вимог, наша держава не зможе швидко реагувати на виклики, пов'язані з гібридною війною з РФ.

Як тільки наша країна повернеться до нормального життя, відповідний план заходів буде розроблений, якщо в ньому ще буде необхідність.

Щодо вжиття заходів з виконання статті 21 Бюджетного кодексу України щодо затвердження стратегії управління державним боргом, яка включає визначення пріоритетних цілей і завдань управління державним боргом на середньострокову або довгострокову перспективу та засобів їх реалізації.

Середньострокова стратегія управління державним боргом на 2017-2019 роки, розроблена Міністерством, була направлена на погодження до

Мінекономрозвитку (лист від 31.08.2017 №12040-3-5/23479) та погоджена без зауважень (лист від 18.09.2017 №3022-03/32763-03). На сьогодні її направлено до Мін'юсту (лист від 29.09.2017 № 12040-03-5/26258) для отримання висновку за результатами правової експертизи.

Очікується, що в жовтні 2017 року стратегію буде розглянуто на засіданні КМУ. Тому розроблення плану заходів з виконання рекомендації Рахункової палати вважаємо недоцільним. Крім того, Регламент Кабінету Міністрів України, затверджений постановою Кабміну від 18.07.2007 р. № 950 (із змінами і доповненнями), достатньою мірою формалізує етапи розроблення актів Кабміну.

Щодо приведення постанови КМУ від 27.10.2010 №978 у відповідність до статті 21 Бюджетного кодексу України.

Мінфіном не виявлено суперечностей між зазначеними нормативними актами. У висновку, звіті та рішенні Рахункової палати не було викладено суті невідповідності, яка вбачається, незважаючи на неодноразові запити Мінфіну.

Мінфін готовий провести повторну експертизу зазначених актів у випадку надання Рахунковою палатою зауважень по суті питання та/або відповідних рекомендацій, а також розглянути можливість та доцільність розроблення відповідного плану заходів з виконання таких рекомендацій.

Щодо забезпечення контролю за належним функціонуванням Комісії з питань простроченої заборгованості перед державою за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, бюджетними позичками/фінансовою допомогою та Міжвідомчої робочої групи із забезпечення моніторингу ефективного використання коштів, залучених суб'єктами господарювання та головними розпорядниками бюджетних коштів під державні гарантії.

Контроль за реалізацією пропозицій, рекомендацій, актів Комісії, в т.ч. з питань діяльності Комісії, здійснюється її членами, на яких Комісією покладено відповідні повноваження. Відповідно до п. 7 Положення про Комісію з питань простроченої заборгованості перед державою за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, бюджетними позичками / фінансовою допомогою, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2011 № 174, періодичність проведення засідань Комісії визначається її головою.

Враховуючи викладене, зазначаємо, що у період з червня 2015 по грудень 2016 років рішення щодо проведення чергового засідання головою Комісії не приймалися.

Водночас, у разі необхідності всі члени Комісії мають право ініціювати засідання та подавати матеріали на її розгляд з викладенням проблемних питань та пропозиціями щодо їх розгляду та вирішення.

Щодо вжиття заходів із забезпечення належного контролю за своєчасним і повним використанням запозичених коштів у рамках проектів розвитку.

У 2015 році рішенням Уряду від 08.04.2015 № 387 до Міністерства фінансів від Міністерства економічного розвитку і торгівлі були передані функції, пов'язані із координацією роботи щодо ініціювання, підготовки та реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються іноземними державами, банками і міжнародними фінансовими організаціями, проведення моніторингу виконання зазначених проектів, здійснення методичного забезпечення зазначеної роботи.

Ураховуючи концентрацію у Міністерстві фінансів вказаних функцій та необхідність оптимізації процедури залучення коштів МФО, зменшення термінів їх виконання, удосконалення механізму планування, моніторингу та звітності в ході реалізації проектів, було прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 27.01.2016 № 70 «Про порядок підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями».

На виконання вимог зазначеної постанови Мінфін на постійній основі веде моніторинг ініціювання, підготовки та реалізації спільних проектів, проводить робочі зустрічі і наради з представниками відповідних МФО з метою вирішення проблемних питань.

З метою підвищення результативності реалізації проектів МФО та посилення контролю координаторів проектів за їх підготовкою та реалізацією Мінфіном було ініційовано ряд нарад з проблемних питань використання кредитних коштів у рамках реалізації спільних з МФО проектів під головуванням керівництва Кабінету Міністрів України, для проведення яких Мінфіном було надано відповідні довідково-аналітичні матеріали та проекти протокольних рішень.

На виконання п. 2 зазначеної резолюції Міністерство фінансів розробило форму Операційного плану підвищення ефективності реалізації спільних з МФО проектів економічного і соціального розвитку, за якою всі бенефіціари щомісячно надають Мінфіну інформацію про статус проекту, хід та строки виконання його заходів, а Мінфін, у свою чергу, надає Кабінетові Міністрів України звіт про його виконання з пропозиціями щодо здійснення заходів для вирішення проблемних питань.

Створено Міжвідомчу робочу групу з питань координації вибірки за проектами, які реалізуються за підтримки міжнародних фінансових організацій та KfW, під головуванням заступника Міністра фінансів з питань європейської інтеграції Буци Ю. Б., до складу якої входять представники відповідальних виконавців та бенефіціарів проектів.

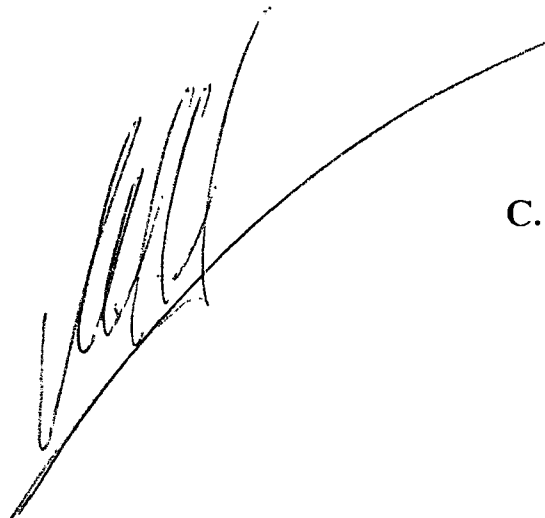
Крім того, з метою вирішення поточних проблемних питань Мінфіном проводяться наради та зустрічі за участі відповідальних виконавців та бенефіціарів інвестиційних проектів, у разі необхідності, за участі представників МФО.

Обговорення проблем та пошук шляхів їх вирішення відбувається під час регулярних місій Світового банку та переглядів кредитних портфелів МФО. На щомісячній основі ведеться моніторинг виконання Планів заходів показників впровадження портфеля проектів Світового банку на кожне півріччя, затверджених на відповідних піврічних переглядах кредитного портфеля.

Інформація щодо наявних проблем, які виникли під час реалізації спільних з МФО проектів, та пропозиції щодо шляхів їх вирішення Мінфіном надається Кабінетові Міністрів України під час підготовки матеріалів до численних зустрічей керівництва Уряду з керівництвом МФО.

Відповідно до пропозицій Мінфіну на засіданні Кабінету Міністрів України заслуховуються звіти відповідальних виконавців щодо стану реалізації проблемних інвестиційних проектів.

В.о. Міністра

С. МАРЧЕНКО